

Бившият министър на вътрешните работи (октомври 1991 г. – декември 1992 г.) и бивш председател на Народното събрание по време на управлението на Обединените демократични сили (1997-2001) **Йордан Соколов** присъства на [конференцията "Демокрацията се нуждае от истината", организирана от бюро на фондация "Конрад Аденауер"](#) в София, в която участва комисията по досиетата и МВР.

На нея вицепремиерът и министър на вътрешните работи **Цветан Цветанов** постави въпроси защо страницата с досиетата не е била затворена по-рано и къде е отишла политическата воля на предишните управляващи.

Той се обърна към Йордан Соколов с призив да изложи мнението си за поетите от СДС политически ангажименти за справяне с наследството на ДС и досиетата, което г-н Соколов по-късно направи.

Сайтът **Държавна сигурност.com** публикувана изказването му, защото за първи път политик от сините, заемал такива важни постове, посочва публично грешките в провежданата в миналото политика.

⋮

Трябва да изкажем благодарност на фондация „Конрад Аденауер“ за организираната конференция за досиетата. Трябва да благодарим на МВР и на комисията по досиетата начело с нейния председател Евтим Костадинов, която работи абсолютно професионално и чисто. Бих желал да взема отношение към въпросите, отправени от вицепремиера и министър на вътрешните работи Цветан Цветанов, какво успяхме да свършим и какво не при управлението на СДС.

Какво ние направихме

През есента на 1991 г. ние заварихме една Държавна сигурност формално разпусната, но навсякъде с присъствие. През 1990 г. тогавашният министър на вътрешните работи [Атанас Семерджиев беше извършил най-мощното съкращение в МВР, но той беше уволнил 11 000 служители, сред които бяха всички млади хора,](#) започнали работа в министерството през последните няколко години и беше запазил целия апарат на Държавна сигурност.

За 13 месеца управление при правителството на Филип Димитров като министър на вътрешните работи аз **освободих 4800 души**, предимно от Държавна сигурност. **Беше подменен целия ръководен състав на министерството** – главният секретар, тримата секретари, тримата началници на национални служби и тримата началници на централни служби.

С една заповед уволних командира на Гранични войски и още четирима генерали. Беше **подменен целия ръководен състав на МВР в страната.**

Смених

28-те директори на регионалните дирекции на МВР

– всичките от Държавна сигурност. Смених

28-те началници на сигурността

– всичките от Държавна сигурност. Сменени бяха

28-те началници на полицията и 28-те началници на противопожарната охрана, по-голяма част от които бяха също от ДС.

Какво не успяхме да направим

Не разкрихме досиетата на Държавна сигурност. СДС разполагаше със 110 депутати, приблизителна ситуация с ГЕРБ днес, и с подкрепата на 25 депутати от ДПС.

В момента, в който ДПС свали подкрепата, правителството на Филип Димитров падна. Вие знаете, колко души от ДПС бяха агенти на Държавна сигурност. ДПС беше категорично против отварянето на досиетата. По-късно се разбра, че ръководителят на ДПС е сред идеолозите на „възродителния процес“.

В момента, в който през 1992 г. извадих секретният указ №1313, подписан от председателя на Държавния съвет Тодор Живков за награждаване на офицерите от ДС, участвали във „възродителния процес“ **Ахмед Доган** директно ми поиска оставката.

Трябва да признаем, че и в редовете на СДС имаше хора, които не желаеха да се отворят досиетата. И БСП много хитро си изигра ролята. Комисията, оглавявана от депутата от БСП Георги Тамбуев в Седмото Велико Народно събрание направи така, че в медиите се появиха списъци с агенти на ДС. Това бяха хора от средите на репресираните, чийто живот и воля бяха пречупени в лагерите и затворите. И по този начин тези хора бяха окаляни и дискредитирани.

Опитът да се направи лустрация не успя – той беше отменен от Конституционния съд.

През 1997 г. **приехме закон за разкриване на досиетата, много по-слаб** от сега действащия. Конституционния съд отмени всички важни текстове. Ние имаме информация, че в Конституционния съд има 4 съдии агенти на ДС и знаехме какво ще се случи. Тук беше **направена грешка – нямаше нужда да се изчаква решението на Конституционния съд.**

Трябваше да се обявят агентите преди решението. По този начин агентите в Конституционния съд нямаше да имат мотив да гласуват срещу закона. Те приеха едно недопустимо решение, в което от кръга на проверката извадиха президента и себе си – Конституционния съд.

Вторият закон, който приехме, малко преди парламентарните избори през лятото на 2001 г., много късно заработи. Имаше и **друга наша грешка – тогавашният директор на Националната разузнавателна служба Димо Гяуров не даде нито един агент от Първо главно управление (ПГУ) на ДС на комисията по досиетата с председател **Методи Андреев.**** ПГУ е разработвало цялата

Йордан Соколов: Какво направихме и какво не успяхме да направим*

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 31 Март 2011 09:30

българска емиграция, това е управление на ДС, изпълнявало мокрите поръчки зад границата, което уби писателя Георги Марков.

Ние сме свидетели и досега съпротивата на ДС е невероятна. Знаете, че предишният вицепремиер и министър на външните работи Ивайло Калфин нарече закона за досиетата вреден! Случаят с посланиците-агенти е показателен. При решение на Народното събрание, при решение на Министерския съвет да бъдат отзовани те продължават да стоят на постовете си и да представляват България и с поведението си показват на кого изпълняват заповедите.

Видимо Държавна сигурност я няма, но невидимо пипалата са ѝ навсякъде. Затова трябва да продължим по този път и отварянето на досиетата, и да следваме германския опит – тези факти и събития да стигнат до училищата и младите хора да бъдат запознати с тази част от българската история.

*Изказването на Йордан Соколов е направено на конференцията "Демокрацията се нуждае от истината", организирана от бюро на фондация "Конрад Аденауер" в София, в която участваха МВР и комисията по досиетата.